

Jak se lidově říká, ať tady jenom nejíme a nechlastáme, dovolím si přednést pro povznesení ducha krátký referát, který jsem nazval:

Nejdřív byla švestka (a také jiné vhodné ovoce).

Motto 1: *Léčí, hřeje, chutná, potěší, rozradostní, sblížíje .....no prostě slivovice.*

Motto 2: *Šlihovica je špatná věc ..... hlavně ta špatná šlihovica.*

Mnohé vynálezy, které obohatily lidstvo, vznikly náhodou. Historika o tom, jak si Issac Newton uvědomil zákony gravitace, když ho údajně trefilo padající jablko, je legendární. A Alexander Fleming zase objevil penicilin, když mu nádobí v laboratoři omylem zachvátila jakási plíseň.

A pak je tu ještě neznámý dobrák, možná rodák z naší Hané, kterému omylem zkvasily švestky. A on to zkusil vypálit. Čest jeho památce!

Ve skutečnosti však není známo, kdo a kdy poprvé zkusil zkvašené ovoce vypálit, ale vysoce oceňuji, že si ten geniální objev nenechal pro sebe. Slivovice, ale i jiné ovocné destiláty, jsou oblíbené v celé střední i východní Evropě, např. Srbové říkají šljivovica, Rumuni palinca a Bulhaři slivova rakia.

U nás vždycky byla pro slivovici a další pálenky zemí zaslíbenou Morava. Z údajů celní správy, která na pěstitelské pálení dohlíží, to je na první pohled zřejmé. V celé České republice je 473 pěstitelských pálenic a z toho pod celní úřady v Olomouci a v Brně jich spadá celkem 309. Naopak na Plzeňsku je pouhých třináct pálenic. Ale tam mají asi ve větší oblibě trochu jiný nápoj.

Průměrný výkon v pití slivovice výrazně zvyšují obyvatelé v některých částech země, a na Valašsku především. Tam se říká, že Valach si dá ráno půlku, večer půlku, za rok tak vypije třicet šest a půl litru a ani se neožere (půlka = 0,5 dcl).

Myslím, že v tomto sále skoro všichni vědí, jak slivovice, ten čistý, ušlechtilý nápoj, vzniká, že jsou to zkapalněné lihové výpary ze zkvašeného ovoce. Základem tedy musí být kvalitní kvas. Připravit kvas není tak jednoduché jak se může laikovi zdát. Proto se zejména v českých krajích, kde jsou obyvatelé v oblasti přípravy kvasu, ale i vlastního procesu pálení, značně nevzdělaní, využívá možnost přivést do pálenice ovoce víc se nestarat. To na Moravě je v této oblasti vzdělanost na opravdu vysoké úrovni a je zde zvykem, že si téměř každý připravuje kvas doma.

Na kvalitu kvasu má zásadní vliv vyzrálость a kvalita ovoce. Těžko se potom může nad kvalitou destilátu v pálenici rozčilovat ten, kdo do sudu „narve“ co mu pod ruku padne a nebo nechá kvas zoctovatět. Ale tady v sále jsou skoro samí vzdělaní lidé a je zbytečné vám zde předávat moudra. Každý má svůj osvědčený postup, který je zároveň určitě ten nejlepší.

A když to dobře vykvasí, nastává v pálenici ten nádherný pocit, kdy ze soustavy kotlů, trubek a chladičů vytéká tekuté zlato, všelék či zázrak z Moravy, naše pravá hanácká pálenka.

Jaké ovoce se tedy dá vypálit? Jednoduše řečeno, co příroda dá. Každý rok je to jiné, loni byl hodně jablek, hrušek, letos zase bylo hodně švestek.

Pálí se i méně obvyklé ovoce, jako jsou kdoule, oskeruše, maliny, jahody, rybíz, jeřabiny, moruše a jiné, ale to tvoří jen malou část. V oblíbenosti stále vede, a jak také jinak, klasická slivovice.

A jaká pálenka chutná nejvíc?

Při konzultacích u skleničky jsem až časem pochopil, že jsou na to dvě správné odpovědi:

1. Každá, která je udělaná dobře. Nezáleží na druhu ovoce, ale na tom, jak ovoce vyzrálo, jak byl udělaný kvas a jak se pánilo. A pak musí být hladká, voňavá a s dobrou chutí. Proto nikdy neodsuzujte žádnou pálenku předem.

2. Ta, která je zadarmo.

A jaká je nejhorší?

Říká se, že nejhorší je třešňovice. Z té nejvíc bolí nohy, protože musíte stát na žebříku a třešně trhat.

Lid obecný ví, že každá dobrá pálenka léčí, posiluje organismus, ničí neřády v těle a působí dezinfekčně v trávicí soustavě.

A že také, je-li skutečně kvalitní, výborně chutná.

Výroba slivovice je rituál a její konzumace taky.

Zavrhněme tedy definitivně cizokrajné vetřelce gin, rum, tequillu, vodku a whisky a vychutnávejme naše kvalitní domácí ovocné destiláty.

Ale s mírou, protože platí:

Nad alkoholem nejde zvítězit .....

..... to jenom na Moravě dokázali remizovat.

Přeji Vám jménem Společenství přátel kvalitní pálenky a Kulturní komise Obecního úřadu Výšovice příjemnou zábavu a kvalitní chuťové zážitky při ochutnávce soutěžních pálenek, likérů a přichystaného občerstvení.

Všichni máte možnost zakoupit poukázky k degustaci soutěžních pálenek a likérů: jedna poukázka - 10 odlivek 0,02 litru za 100 Kč.

Aktivní účastníci koštu již tyto poukázky vlastní, mohou samozřejmě přikoupit další.